

Mandat for

DELPROSJEKT A/P1 KOMMUNEPLAN

Indre Østfold kommune

Behandlet dato: <dato>	Behandlet av (delprosjektleder): Erik Unaas	Sted: <navn>
Beslutning: <Starte en konseptfase/ ikke starte en konseptfase/ øvrige vurderinger må gjøres, justere, endre >		
Signatur ved godkjenning (BP1): <prosjektleder>		

1. BAKGRUNN

Stortinget vedtok 8.6.2017 sammenslåing av Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad fra 1.1. 2020. Kommunens navn blir Indre Østfold.

Prosjektplan for bygging av ny kommune 2017-2020 legger de overordnede føringene for hovedprosjektet, delprosjekter og for dette mandatet.

Følgende overordnede målsettinger gjelder for arbeidet:

1. Det skal bygges en helt ny kommune som skal være klar 31. desember 2019, med alle avgjørende elementer på plass.
2. Byggingen av den nye kommunen skal ta ut gevinster i form av kvalitet og ressurser.
3. Den nye kommunen skal være innovativ for å være tilpasset fremtidens samfunn og rustet for kommunesektorens endrede rammebetingelser

2. HENSIKT MED DELPROSJEKT A/P1

Å bygge en helt ny kommune av fem eksisterende kommuner er et stort endrings- og omstillingsarbeid. Det gir muligheter for å tenke nytt om hvordan den nye kommunen best skal levere tjenester til innbyggerne i fremtiden, og hvordan organiseringen av kommunen skal legge til rette for dette.

Kommunens foreløpige visjon er:

Den nye kommunen skal være en fremtidsrettet og effektiv tjenesteleverandør, som utvikler levende lokalsamfunn og attraktive arbeidsplasser.

Delprosjektet handler om den overordnede strategiske planleggingen for den nye kommunen og skal være en prioritert oppgave i sammenslåingsprosessen. Mandatet skal beskrive planprosessen fram mot vedtak av ny kommuneplan i Indre Østfold kommune.

Utfordringer for kommunen

Visjon, ambisjoner og målsettinger for den nye kommunen fastlagt i prosjektplanen skal ligge til grunn for planleggingen. Disse omfatter utfordringer knyttet til følgende temaer:

- Klima og jordvern
- Verdiskaping, vekst og attraktivitet
- Samferdsel
- Folkehelse, nærdemokrati, identitetsbygging
- Digital kommunikasjon

Det videre arbeidet med kartlegging av utfordringer i sammenslåingskommunene vil kunne innebære at det er nødvendig å ta med flere temaer og målsettinger i planarbeidet. Planleggingen skal også ivareta nasjonale og regionale mål, interesser og oppgaver.

Utfordringer for prosjektarbeidet

Prosjektplanen med ambisjoner og målsettinger er førende for arbeidet med alle delprosjektene. Tilsvarende vil delprosjekt kommuneplan være overordnet/en felles overbygning for de fleste delprosjektene.

Det vil være viktig å avklare tidlig i prosessen hvordan de andre delprosjektene skal forholde seg til kommuneplanarbeidet, og om det for eksempel er hensiktsmessig at mål og strategier i de andre delprosjektene innarbeides i dette delprosjektet. Dette tilsier en form for sentral koordinering.

Status /nåsituasjon

Kommuneplanene tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for den enkelte kommune og er viktige grunnlagsdokumenter ved oppstart av prosessen. Status i kommunene:

Spydeberg

- Kommuneplan Spydeberg kommune 2016 – 2028. Samfunnsdel og arealdel samlet (vedtatt 2016).

Eidsberg:

- Kommuneplanens Samfunnsdel 2015 – 2027 (vedtatt 2014)
- Kommuneplanens Arealdel, 2015 – 2027 (vedtatt 2016)

Hobøl:

- Kommuneplan 2011 – 2022, Samfunnsdelen (vedtatt 2011)
- Kommuneplan 2015 – 2026, Arealdelen (vedtatt 2016)

Trøgstad

- Kommuneplan 2011 – 2023. Samfunnsdel og arealdel samlet (vedtatt 2011). Ny plan er under utarbeidelse. Forventet vedtak i kommunestyret februar 2018.

Askim

- Kommuneplanens samfunnsdel – Askim mot 2050 (vedtatt 2015)
- Kommuneplanens arealdel, 2008 – 2019 (vedtatt 2007). Ny plan er under utarbeidelse. Forventet vedtak i bystyret februar 2018.

Det er behov for å utarbeide en oversikt over relevante planer og utredninger i den enkelte kommune. Når det er etablert en felles forståelse for kommunenes utfordringer og muligheter vil det være mulig å ta stilling til hvilke øvrige analyser/utredninger det er behov for.

3. ENDRINGER DELPROSJEKTET SKAL SKAPE

Hovedmål

Den nye kommunen skal bidra til å oppfylle reformens hovedmål:

- Gode og likeverdige tjenester til alle innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftig og robust kommune
- Styrket lokaldemokrati

Hvilke endringer ønskes oppnådd?

«Ny kommune skal bli bedre enn summen av de nåværende 5.» Prosjektplanen tydeliggjør ambisjoner om nye muligheter og forbedringer for mange ulike samfunnsområder. Disse vil bli lagt til grunn i det videre planarbeidet.

4. MANDAT FOR DELPROSJEKT A/P1

4.1. Forslag til mandat

Delprosjektet kommuneplan gis mandat til å utrede viktige utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen og synliggjøre strategiske muligheter gjennom en kommuneplanprosess etter plan- og bygningsloven. Muligheten for bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling på tvers av kommunegrensene i en tidlig fase av sammenslåingsprosessen danner rammene for dette delprosjektet.

Mandatet inkluderer gjennomføring av en kommunal planstrategiprosess for Indre Østfold kommune. Samtlige delprosjekter skal bidra med leveranser til dette delprosjektet med en beskrivelse av muligheter, utfordringer, mål og strategier. Bidragene vil danne grunnlaget for kommunal planstrategi og planprogrammet for kommuneplanen.

Mandatet inkluderer utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel.

Mandatet inkluderer utarbeidelse av kommuneplanens arealdel. De enkelte kommunenes arealdeler vil ha rettsvirkning som kommunedelplaner for hvert sitt geografiske område i Indre Østfold kommune inntil ny arealdel er vedtatt av kommunestyret i den nye kommunen.

Fellesnemda kan være planutvalg i forhold til planprosessene og fatte nødvendige vedtak om oppstart og høring av plandelene, men det er kommunestyrene som sluttbehandler og fatter eventuelle endelige planvedtak inntil nytt kommunestyre i Indre Østfold kommune er konstituert.

4.2. Er anskaffelse(r) av varer og tjenester aktuelt?

Følgende varer/ tjenester kan være aktuelle å bestille. Den videre prosessen vil avklare om det er behov for andre varer/tjenester.

- Statistikkgrunnlag for kommunal planstrategi, Østfold analyse.
- Statistikkgrunnlag fra SSB
- Regional analyse for Indre Østfold kommune som beskriver og analyser utviklingen i Indre Østfold kommune med hensyn til befolknings- og næringsutviklingen med bruk av attraktivitetsmodellen. Attraktivitetsmodellen brukes også til å vise ulike scenarier for befolknings- og arbeidsplassutviklingen. (Telemarksforskning.)
- KS folkevalgprogrammet «Den handlekraftige kommunen», som prosess/verksted for å definere hovedutfordringer og suksessfaktorer for Indre Østfold kommune. Aktuelt for fellesnemda og deltakerne i delprosjekt kommuneplan.
- Kommuneplankonferansen eller tilsvarende fagseminar
- Designkompetanse / trykkeri. Bearbeidelse og produksjon av plandokument/illustrasjoner
- Prosessledelse, se kapittel 5.

4.3. Digitalisering

Det bør legges til rette for å motta arealinnspill digitalt. I tillegg burde det være mulig for alle å se alle arealinnspill på en kartløsning.

Medvirking vil være en viktig del av et styrket lokaldemokrati. Det bør vurderes om det er nye muligheter i ny teknologi som kan utnyttes bedre i dialogen med innbyggerne.

Er det mulig å utforme et strategispill om samfunnsutvikling og arealbruk? Det eksisterer et undervisningsopplegg Jf. «Vårt lokalsamfunn» (ungt entreprenørskap) som kan være aktuelt å bruke/videreutvikle?

5. TIDSRAMME OG RESSURSBEHOV FOR KONSEPTFASEN

Foreløpig forslag til framdrift.

	2018				2019				2020				
	4K	1K	2K	3K	4K	1K	2K	3K	4K	1K	2K	3K	4K
1. Mandat													
2. kunnskapsgrunnlag, ROS-analyse, visjon/overordnet strategi. Utfordringsnotat													
3. Planstrategi/planprogram/ varsle oppstart av kommuneplan.													
4. Samfunnsdelen med arealstrategi (og administrativt «teknisk» arbeid med arealdelen)													
5. Kommuneplanens arealdel													

▲ = Dokument sendes på høring

Ressursbehov:

- Min. 300.000 kr til konsulent

Behov for konsulentbistand er avhengig av ambisjonsnivå for dette planarbeidet. Vi tror vi til sammen har kompetanse til å samkjøre plankart, planbestemmelser og retningslinjer. Hvis vi skal tenke helt nytt, bør vi ha en konsulent til å hjelpe oss med dette. Signaler vi har fått er at vi skal ha et høyt ambisjonsnivå for planarbeidet.

- Frikjøp av plankoordinator

Av erfaring vet vi at det i perioder er behov for flere personer i fulltid for å kjøre kommuneplanprosess innenfor rimelig tidsforbruk. Ressursbehov vil derfor variere gjennom prosessen, men det må avsettes tilstrekkelig med ressurser til koordinerende rolle for å sikre forankring og medvirking. Koordinerende rolle bør ha frikjøp fra egen kommune for å klare å holde prosessen på skinner og følge framdriftsplan/produsere dokumenter. Anslag 100% arbeidstid.

- Lokal planleggerkompetanse
Alle kommunene må bidra med planleggerkompetanse og kunnskap om egen kommune og kommuneplan. Anslag 20-25% arbeidstid.
- Godtgjøring til folkevalgte
Foreløpig planlegges prosjektgruppemøter hver 14. dag, men det antas at det i snitt gjennom året blir færre møter. Det kan være aktuelt å nedsette arbeidsgrupper/undergrupper, men omfanget av dette er ikke klart. Godtgjøring til folkevalgte, se egen sak 17/22, Fellesnemda.
- Min. 100 000 kr til befaringer.
- Eventuelle kurs/seminarer for prosjektgruppa
- Min. 100 000 kr til medvirkning (møter, digitalisering)
- Statistikk og utredninger/analyser
- Designkompetanse til bearbeidelse og produksjon av plandokument/illustrasjoner
- Trykking
- Innkjøp av geodatatenester (plankart/temakart)

6. ORGANISERING OG ANSVAR

-Beskriv hvem som er ansvarlig for å gjennomføre delprosjektet og hvilke ressurser som deltar og bidrar, samt hvilke synergier, koordineringer og avhengigheter delprosjektet har til øvrige delprosjekt.

Navn	Organisasjon/enhet	Rolle/kompetanse
Erik Unaas erik.unaas@eidsberg.kommune.no	Eidsberg (H)	Delprosjektleder Politiker
Håvard Jensen	Hobøl (Frp)	Politiker
Trygve Westgård	Askim (AP)	Politiker
Anne Borger Mysen	Eidsberg (H)	Politiker
Heidi Eriksen	Spydeberg (AP)	Politiker
Petter Ole Kirkeby	Trøgstad (Sp)	Politiker
Synnøve Rambek	Askim kommune	Administrasjon
Ingeborg Langeland Degnes	Askim kommune	Administrasjon
Jon Gunnar Weng	Spydeberg kommune	Administrasjon
Kai Roterud	Eidsberg kommune	Administrasjon
Marit Haakaas	Trøgstad kommune	Administrasjon
Bente Sand	Akademikerne	Hovedtillitsvalgt

Prosessarbeidet er kanskje det mest utfordrende med kommuneplanarbeidet for ny kommune. Det er avgjørende at fellesnemnda og senere nytt kommunestyre utformer politikken og har eierskap til planen. Prosjektgruppa anbefaler at fellesnemda fungerer som kommuneplanutvalg. Særlig i arbeidet med planstrategi og samfunnsdel er det viktig med forankring mot politisk ledelse med kjennskap til hele prosjektet Indre Østfold kommune. Arealdelen kommer seinere og er et verktøy som kan tas på lavere nivå. Mest mulig arbeid må gjennomføres i delprosjektgruppa.

Prosjektledelsen må ta ansvar for juridisk avklaring med Fylkesmannen om Fellesnemnda kan fungere som kommuneplanutvalg, alternativt har fullmakt til å oppnevne slikt utvalg.

Utarbeidelse av kommuneplan for Indre Østfold kommune forutsetter koordinering med – og bidrag fra de andre delprosjektene. (Se også under utfordringer kap. 2.)

Det er viktig at innbyggere, forening- og næringsliv har reell medvirkningsmulighet.

Det er aktuelt å nedsette egne arbeidsgrupper/undergrupper i delprosjektet for å håndtere ulike fagområder eller deler av prosessen.